

λίθον τινά στήσαντες εἰς τι μέρος, προσεπάθουν διὰ σφαιρῶν ἢ λίθων νὰ τὸν ἀνατρέψωσι πόρρωθεν· καὶ ὅστις ἀπετύγχανεν, ἔφερεν ἔποχον τὸν ἐπιτυχόντα ἐπὶ τῶν ὤμων του, κεκλεισμένοις ὀφθαλμοῖς, μέχρις οὐ ἀφικνεῖτο ἀπλανῶς ἐπὶ τὸν χρησιμεύσαντα ὡς σκοπὸς λίθον, ὅστις ἐκαλεῖτο *διόρος*.

Ἐφετίνδα καὶ φεντίνδα, παιδιὰ διὰ τῆς σφαίρας παιζομένη καὶ οὕτω καλουμένη εἴτε ἀπὸ φεν-νίδου τοῦ πρώτου εὐρόντος αὐτήν, ἢ διότι ἦτον εἰδὸς τι φανακισμοῦ. Ὁ κρατῶν τὴν σφαῖραν προσποιεῖτο ὅτι θὰ κτυπήσῃ τινά, ἐνῷ δ' ἐκεῖνος ἔφευγεν ἢ ἐπροφυλάσσετο, οὗτος τὴν ἔρριπτε πρὸς τὰ ἄνω ἀσκόπως, ἐλκύνων τὸν μυκτηρισμὸν τῶν παρεστώτων ἐπὶ τοῦ φύγοντος.

Ἐωλοκρασία, ἥτις συνήθως ἐπαίζετο κατὰ τὰς ἐορτὰς τοῦ Διονύσου, ἰδίως τὴν πρώτην. Ἐκαστος τῶν κωμαζόντων νέων ὤφειλε νὰ θέσῃ πλησίον του ὠρισμένον τί ἀγγεῖον οἴνου, καὶ ὅστις δὲν ἤθελε δυνῆθαι μέχρι πρώτας νὰ πῖνῃ αὐτὸ, περιε-χεῖτο ὑπὸ τῶν λοιπῶν συμποτῶν γελῶντων.

Ζατρίκιον, τὸ καὶ παρ' ἡμῖν γνωστὸν· παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὄνειροκρίταις ἐθεωρεῖτο μεγίστης σημασίας ὅταν ἐβλεπόν αὐτὸ καθ' ὕπνον, ἰδίᾳ οἱ στρατηγοί, βασιλεῖς ἢ ἄρχοντες.

Ἰμαντελιγμός, παιδιὰ δι' ἱμάντων παιζομένη οὕτω περιέβαλλον τινὰ μὲ ἱμάντα λαβυρινθώδη, τὸν ὁποῖον συνέδεον μέ τι παττάλιον, καὶ ὅστις ἐδύνατο νὰ τύχῃ τὴν διπλόην ἐνίκα.

Ἰπλάς, παιδιὰ δι' ἧς ἐφέροντο ἐπ' ἀλλήλων, δίκην ἱππῶν. (Ἀκολουθεῖ).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΑΝΕΓΝΟΜΕΝ μετ' ἐπιστασίας τέσσαρα φυλλάδια τῆς καλλιτεχνίας τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἀρχαιολογίας ἐν τῷ ἡμετέρῳ Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ κυρίου Ράγκαβῃ, πρώτου ἐξ ὧν ἡμεῖς γνωρίζομεν ἐκ τῶν διδασκόντων ἐν τῇ φιλοσοφικῇ σχολῇ δόντος τὸ καλὸν παράδειγμα τύποις ἐκδοῦναι τὴν τῶν διδασκομένων ὑπ' αὐτοῦ μαθημάτων σειράν. Ὁπόσῃν δὲ τὴν ὠφέλειαν ἐποίει ἡ τῆς καλλιτεχνίας ἐκτύπωσις τοῖς φοιτηταῖς τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς ἀναγκαζόμενοις μέχρι τῆς χθὲς νὰ ἀντιγράψωσιν ἐν ταῖς παραδόσεσι καὶ τηρῶσι τὰ αὐτῶν ἀντίγραφα πλήρη σφαλμάτων καὶ ἑλλειπειῖς ἢ λελασμένας τὰς πρὸς τοὺς ἀρχαίους καὶ νεωτέρους

τῶν συγγραφέων παραπομπάς, ὅσα συνεπάγει ἡ ἀντιγραφή καὶ ἡ περὶ ταύτην ταχύτης, οὐκ ἀνάγκη εἶπεν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς φιλαρχαίοις καὶ φι-λίστορσι τῶν ὁμογενῶν λυσιτελὴς ἔσται ἡ ἀπό-κτησις ἔργου τοιοῦτου, ἀνακηρύττοντος τὸ περὶ τὰς ὠραίας τέχνας ἰδιοφύες καὶ ἀμίμητον τῶν ἡμετέρων προγόνων πνεῦμα, ἐμφυσησάντων ζωὴν ἐν τοῖς λίθοις καὶ εἰκόσι καὶ ἀπεικονισάντων ἐν τῇ ἀμόρφῳ καὶ τραχείᾳ λίθῳ ἢ ἐν μετάλλοις τὴν, ἣν ἐν τῷ νῷ αὐτῶν συνέλαβον καὶ διετύπωσαν μαγευτικὴν ἰδέαν τοῦ καλοῦ καὶ τῶν διαφόρων ψυχολογικῶν καταστάσεων τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ γέ-νεσις τῆς τέχνης, ἡ κατὰ μικρὸν πρόοδος αὐτῆς, ἡ ἀκμὴ καὶ παρακμὴ, πρὸς δὲ ἡ ἱστορία καὶ κατὰ-στασις ἐν τῷ νῦν τῶν ὠραίων μνημείων, αἱ οἱ πρό-γονοι πρὸς σπουδὴν καὶ θαυμασμὸν κατέλιπον πᾶσι μὲν τῆς παιδείας καὶ ἀναπτύξεως μετασχού-σι, ἰδίᾳ δ' ἡμῖν τοῖς Ἕλλησι, τοῖς κατὰ μέγα μέρος καὶ ἐκ τῶν τοιούτων προσπορισαμένοις τὴν ἐλευθερίαν, ἐστὶν ἀξιοσπούδασα καὶ λυσιτελέσασα.

Τὸ ἐξαίρετον τοῦτο σύγγραμμα τοῦ φιλοπονω-τάτου καὶ πολυγραφικωτάτου τῶν ἐν ἡμῖν λογίων, σκοπὸν προτίθεται τοῦτο μὲν νὰ ἀπαλλάξῃ τοὺς φοιτηταίς τῶν χαλεπῶν πόνων τῆς ἀντιγραφῆς καὶ συντόμους ἀπεργάσῃται τὰς πρὸς τὴν σπουδὴν τοῦ κλάδου τούτου ἐνασχολήσεις αὐτῶν, τοῦτο δὲ νὰ διεγείρῃ τὸν πρὸς τὰ ἀρχαία σεβασμὸν ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων, πρὸς τὰ περιδοῦσα ἐκεῖνα λείψανα τῶν ἐνδόξων ἐκείνων τεχνιτῶν, τῶν ἀμιμήτων τῆς φύσεως μιμητῶν, ὧν καυχώμεθα ὅτι ἐσμὲν ἀπό-γονοι. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο πληρώσει τὴν ἀπὸ πολλοῦ ὑφισταμένην ἑλλειψιν τοιοῦτου ἐγχειριδίου, διότι τὸ τοῦ Ροσσίου μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ γερμα-νικοῦ ἐστὶν ἑλλειπὲς καὶ δυσνόητον τοῖς μικρὸν ἐντρίβεσι τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ὡς ἑλληνιστί συντεταγμένον.

Ὁ κύριος Ράγκαβῃς καὶ ἐν τῷ σπουδαίῳ τούτῳ ἔργῳ διαπρέπει καὶ διὰ τὸ ποιητικὸν αὐτοῦ πνεῦμα παρενείρων εἰκόνας ποιητικὰς καὶ παρομοιώσεις καταλλήλους, δι' ὧν τέρπει καὶ διδάσκει, οὐδὲ μικρὸν πονῶν τὸν ἀναγνώστην, ἀλλ' ἐπαναπαύων τὸ πνεῦμα αὐτοῦ καὶ νέαν παρέχων δύναμιν πρὸς ἐξακολούθησιν. Τὸ φιλοπόνημα τοῦτο, ἵνα διὰ βραχείων εἴπω, περιέχει πληθὺν ὁάσεων, ἐν αἷς μετ' ἐπίπονον ὁδοπορίαν εὕρισκει τις ὕδωρ ὁρο-σερὸν, σκιὰν πυκνὴν, ζεφυρίτιδα αὔραν τερνὴν καὶ καρποὺς ὠραίους καὶ πεπείρους. Ἀναμίζας τὸ τερ-πνὸν τῷ σπουδαίῳ ἐπεζήτησε τὴν χάριν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τὸ προερχόμενον ἐκ τῆς ἀναγνώσεως

πραγμάτων ὠφελίμων, καὶ ὁμολογοῦμεν, ὅτι ἐπέ-
τυχε πληρέστατα. Ὁ ἀδάμας καὶ οἱ σάπφειροι
λάμπουσι μᾶλλον ἐνδεδεμένοι καὶ προσκεκολλη-
μένοι χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ ἢ μόνον ἐν ταῖς θήκαις
τοῦ ἀδαμαντοπώλου. Ὁ κῆπος, ἵνα ἡ τερπνὸς ἀ-
παιτεῖται νὰ ἔχη τὴν ποικιλίαν καὶ τάξιν ἐν τοῖς
ἄνθεσι καὶ τοῖς δένδροις.

Τοιοῦτου ὄντος τοῦ συγγραμματος τούτου δὲν
θεωροῦμεν ἀπὸ σκοποῦ συλλέγοντες γενικὰς τινὰς
ἰδέας, οὐχὶ πρὸς σύστασιν τοῦ ἔργου, διότι αὐτὸ,
προελθὼν ἐκ καλῆς δοκίμου, ἐστὶν ἀφ' ἑαυτοῦ
ἀξιόσυστατον, ἀλλ' ἵνα προσφέρωμεν τοῖς ἀναγνώ-
σταις τῆς Χρυταλλίδος, τοῖς μὴ εὐτυχήσασιν ἔτι
νὰ ἀποκτήσωσιν αὐτὸ, τροφὴν τερπνὴν, οὕτως
εἰπεῖν, ἐπαγωγὸν καὶ ὠφέλιμον. Εἰ ἐκ τῶν χιλιά-
δων βιβλίων τῶν τυπωθέντων ἀπὸ τῆς ἐλευθερώ-
σεως ἡμῶν τὰ πλεῖστα εἰσὶ μυθιστορίαι, σπάνια
δὲ τὰ χρήσιμα καὶ σπουδαῖα, ὅποσον πρέπει νὰ
χαίρωμεν βλέποντες δημοσιευόμενον τὸ φιλοπό-
νημα τοῦτο ἐν ταῖς σελίδι τοῦ ὁποίου ἐξιστορεῖται
ἡ προγονικὴ ἡμῶν δόξα καὶ ἐκτίθεται τὸ ὕψος καὶ
ἡ μεγαλοφυΐα τῶν ἡμετέρων πατέρων; Δυστυχῶς
αἱ καλαὶ συγγραφαὶ παρ' ἡμῖν εἰσὶ τοσοῦτω σπά-
νιαι, ὅσῳ ἡ ἀνακάλυψις νέου πλανήτου καὶ ἡ ἐμ-
φάνεια κομήτου.

Κατὰ πρῶτον ὁ συγγραφεὺς ὀρίζων τί ἐστὶν ἡ
ἀρχαιολογία, τίθησιν ὡς ὄριον αὐτῆς τὴν ἰδρυσιν
τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας ἢ τὴν κατὰ λυσιν
αὐτῆς, διότι, λέγει, καθ' ἑκατέραν τῶν ἐποχῶν
τούτων ἀλλοιοῦται δι' ἡμᾶς ἡ φάσις τοῦ κόσμου,
καὶ νέαν μορφήν περιδύεται ὁ ἐθνικὸς ἡμῶν βίος.
Τὸ ὄριον δὲ τοῦτο, ὅπερ τίθησιν ὁ κύριος Ράχκαδης
ἐστὶ τὸ μόνον ἀκριβὲς καὶ δίκαιον καὶ μάλιστα
πρὸς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας, διότι εἰ καὶ πλεῖ-
στα τῶν ἀρχαίων μνημείων καὶ οἰκοδομημάτων
κατεστράφησαν ὑπὸ τοῦ φανατισμοῦ τῶν τότε
χριστιανῶν, οὐχ' ἥττον περιεσώθησαν κοιμισθέντα
ἐκ τῆς Ἑλλάδος εἰς Κωνσταντινούπολιν πολλὰ ἐξ
αὐτῶν, καὶ διότι ἐκ τῆς μελέτης καὶ σπουδαίας
παρατηρήσεως τῶν προγονικῶν ἐκείνων ἔργων νέος
ῥυθμὸς διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς τέχνης ἔλαβε σύστα-
σιν. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ οὐκ ὀλίγας πορίζομεθα
ἐκ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης γνώσεις περὶ τῶν ἀρχαιο-
τήτων τῆς Ἑλλάδος, γνώσεις ἀτελεῖς μὲν, ἀναγ-
καίαις δὲ τῇ ἱστορίᾳ τῶν καλῶν ἔργων.

Ἰδοὺ δὲ πῶς κατωτέρω ἐκτίθηται τοὺς κανόνας
καθ' οὓς παραγόμενον τὸ προϊὸν τῆς τέχνης δύ-
ναται νὰ ἀρέσῃ τῇ ψυχῇ.

« Εἰσὶ δ' οἱ κανόνες οὗτοι, οὐχὶ μεταβλητοὶ καὶ

ἐφήμεροι, οὐδ' ἐξαρτώμενοι ἐκ τῆς αὐθαριέτου θε-
λήσεως τῶν ἀτόμων ἢ τῶν ἐθνῶν· ἀλλ' ἐν αὐτῇ
τῇ φύσει ἐγκείμενοι ἐτέθησαν ἀμετάβητοι καὶ ἀί-
διοι. Ὁ τῆς πλάσεως τοὺς ἀμετακινήτους νομοθε-
τήσας θεομοῦς, καὶ εἰς πάνσοφον ἀρμονίαν τὸ σύμ-
παν καὶ ἕκαστον μέρος αὐτοῦ συνδυάσας, ἔθετο καὶ
τοὺς κανόνας τούτους ἐν φιλοστόργῳ προνοίᾳ, ὥς
μαγικὴν καὶ εὐφρόσυνον ἄλυσιν μεταξὺ τῆς ψυ-
χῆς καὶ τοῦ ἐκτὸς αὐτῆς κόσμου. Οὕτως ἡ ὄρασις
ἐπλάσθη, ὥστε νὰ τέρπηται ἐπὶ τῷ ἀχανεῖ τοῦ
ὠκεανοῦ, ἐπὶ τῷ κυανῷ τοῦ αἰθέρος. ἐπὶ τῇ χλῆθ
τῶν πεδιάδων, ἡ ἀκοή ὥστε νὰ θέλγηται ὑπὸ τοῦ
ἄσματος τῆς ἀηδόνος, καὶ ὑπὸ τοῦ τῶν τόνων
συνδυασμοῦ, τοῦ ἀποτελοῦντος τὴν διατονικὴν
κλίμακα· καὶ τὰ αἰσθήματα ταῦτα εἰσὶν οὐχὶ αὐ-
θαίρετα, ἀλλ' ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτώμενα τοῦ ὁργανι-
σμοῦ τῶν ἀνθρωπίνων αἰσθητηρίων.

Τῶν ἀναγκαίων τούτων κανόνων τὸ σύνολον
ἀποτελεῖ τὸ καθόλου καὶ ἀπολύτως καλόν, τὸ
ἤδη καὶ ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος πρεσβευόμενον (ἱππ.
μειζ.), σὺνάρχον τῇ πλάσει, σφραγίδα ἐντελείας
ἐπιτυπωθεῖσαν ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ δημιουργοῦ ἐπὶ
τῶν πλάσμάτων του, ἀνεξάρτητον μὲν ἀπὸ τῆς
ἀνθρωπίνης βουλῆσεως, αἰσθητὸν δὲ τῷ ἀνθρώπῳ
διὰ τῆς ἀρμονίας τῆς ψυχῆς αὐτοῦ μετὰ τῆς ἑξῶ
πλάσεως. Καὶ ὅσῳ μὲν εὐγενέστεραι αἱ ψυχαί,
ὅσῳ συγγενεστέρας ἀνεπτυγμέναι πρὸς τὴν θείαν
φύσιν αὐτῶν, ὅσῳ πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν φύσιν
ὀξυδερκέστεραι, τόσῳ εὐκισθητότεραι πρὸς τὸ κα-
λὸν καὶ τὰς ἐντυπώσεις αὐτοῦ, ὅσῳ δὲ μᾶλλον τῇ
ὕλῃ συνεσκοτισμέναι, τόσῳ ἀμβλύτερον διακείμε-
ναι πρὸς αὐτῶν τὴν αἴσθησιν.

Καὶ τοὺς μὲν τῆς βιομηχανίας κανόνας ἀνα-
καλύπτει ἡ σάφεις καὶ διδάσκει ἡ ἐμπειρία. Εἰσὶ
δὲ καὶ τινες τῶν καλλιτεχνικῶν ὑπὸ μακρᾶς καὶ
αὐτοὶ πείρας ἀνευρισκόμενοι καὶ κυρούμενοι, ὥς
φέρ' εἰπεῖν ὁ τῆς διατονικῆς κλίμακος, περὶ οὗ
οὐδεὶς διαφωνεῖ ὁ γαγυμνασμένην ἔχων τὴν ἀκοήν.
Τοὺς πλείστους ὅμως αὐτῶν, τὸν ἀφορῶντα ἐν
παραδείγματι, τῶν χρωμάτων τὴν ἀρμονίαν, διο-
ρᾷ, καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐφαρμοζέ-
μονη ἡ εὐφυΐα, πολλάκις οὐδ' αὐτὴ ἔχουσα αὐτῶν
καθαράν τὴν συνείδησιν ἐννοεῖται δ' ὅτι κλίμα,
ἀγωγή, τρόπος καὶ βαθμὸς ἀναπτύξεως, διάφοροι
ἔτεροι περιστάσεις, διαθέπουσαι τὰς ψυχὰς παν-
τοίως, ἀλλοιοῦσι πολλάκις τὰς αἰσθητικὰς αὐτῶν
δυνάμεις, καὶ καθιστῶσιν αὐτὰς εἰς βαθμοὺς δια-
φόρους τῆς ἀντιλήψεως τοῦ καλοῦ δεκτικὰς, ἢ
πρὸς τὴν κατὰλήψιν τῶν ἀμυδρότερων αὐτοῦ κα-

νόνων ὀξυδερκεῖς. Ἡ θεία ἀκτίς θλάται καὶ ἀποσυντίθεται ἐν τῷ πρίσματι τῶν διαφορῶν ἐθνῶν ἢ ἀτόμων, κατὰ τὰς ἑξεις ἢ διαθέσεις αὐτῶν, καὶ τὸ, κατ' ἀντικείμενον, ἀπόλυτον καλόν, ἀποβάλλει, καθ' ὑποκείμενον σχετικόν. Οὕτως ἐνῷ ἡ Ἑλλην εἰς τὸ ἀμιγές ἐντέρεπται κάλλος, τοῦ Ἰνδοῦ ἡ ἐκδεδιτημένη φαντασία ἐνασμενίζεται εἰς τὰ τέρατα, ἡ δ' ἀμβλεῖα τοῦ Αἰγυπτίου αἰσθησις ἀρκεῖται εἰς τὰ σκληρὰ καὶ τὰ ἄμορφα. Καὶ εἰσὶ μὲν οἱ ἐνίοτε τὸ αἰσχρὸν ὡς καλὸν ἐκλαμβάνοντες, οὐδεὶς ὅμως καὶ τ' ἀνάπαλιν· διότι ἀπαιδαγωγητος ψυχὴ δύναται μὲν ν' ἀγνοῇ τὴν θεῖαν αὐτοῦ μορφήν, οὐχὶ ὅμως καὶ ἰδοῦσα αὐτὴν νὰ τὴν παραγωνώρῃ καὶ νὰ τῇ ἀρνηθῇ τὴν αὐτῇ ὀφειλομένην λατρείαν. »

Ἐκ τοῦ τερπνοῦ τέλος καὶ διδακτικοῦ τούτου συγγράμματος κατανοεῖ εὐχερῶς ὁ ἀναγνώστης, ὅτι τὸ καλόν, τὸ ὥραϊον καὶ ἡ Ἑλλὰς τῆς ἀρχαιότητος εἰσὶ λέξεις συνώνυμοι, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἔχουσαι ἔννοιαν καὶ δύναμιν. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο τοῦ Κ. Ράγκαθῃ διεγείρον τὸν θαυμασμὸν ἡμῶν δύναται νὰ καταστήσῃ εὐλαβεστέρους πρὸς πᾶν ἔργον. ἐξελθὼν ἐκ τῆς γλυφίδος τῶν ἀρχαίων τεχνιτῶν Ἑλλήνων, δύναται τέλος νὰ διδάξῃ καὶ μορφώσῃ. Αἶσχος ἡμῖν τοῖς ἀπογόνους ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν, τῶν καθ' ὅλους τοὺς χρόνους θαυμασθέντων ὑπὸ τῶν περιλάμπρων τῆς οἰκουμένης νόων, αἶσχος διὰ τῆς πρὸς τὰ ἀρχαῖα περιφρονήσεως καὶ παχυλῆς ἀμαθείας νὰ ἐπισύρωμεν καθ' ἡμῶν τὴν δικαίαν μορφήν τῶν ξένων, τῶν ἐπισκεπτομένων τὴν ὥραϊαν καὶ μαγευτικὴν ἡμῶν χώραν. Τὰ ἐκ τοσοῦτων αἰῶνων περισωθέντα ταῦτα μνημεῖα τῶν ἡμετέρων προγόνων εἰσὶ κτῆμα οὐ μόνον ἡμῶν ἀλλὰ καὶ παντὸς ξένου ζητοῦντος νὰ ὠφελθῇ ἐκ τῆς σπουδῆς αὐτῶν· οὐδ' ἔρχονται βέβαια οἱ ξένοι καὶ πεπαιδευμένοι περιηγηταὶ Εὐρωπαῖοι διὰ νὰ ἰδῶσιν ἡμᾶς τοὺς νεωτέρους Ἕλληνας, ὅσον διὰ νὰ θαυμάσωσιν ὅσα ἡ εὐφυΐα τῶν ἀρχαίων κατέλιπε κτῆμα ἐς αἰετοῖς μεταγενεστέροις. « Διὰ τί ἔστρεψα πρὸς στιγμὴν, γράφει ὁ Βύρων εἰς τὸν πειρατὴν του, τὰς σκέψεις μου πρὸς σὲ καλὴ τῶν Ἀθηνῶν πόλις; Διότι οὐδεὶς δύναται νὰ ῥίψῃ βλέμμα μόνον ἐπὶ τῶν θαλασσῶν σου, οὐδεὶς δύναται νὰ ἀκούσῃ τὸ ὄνομά σου, ὅσον καὶ ἂν ᾗ ἡ ἀρξαμένη διήγησις ἐνδιαφέρουσα, χωρὶς ἡ μαγικὴ σου μνήμη νὰ τὸν ὀδηγήσῃ ἐφ' ὅλου τοῦ ἐπιλοῖπου. Πῶς δύναται νὰ σ' ἐξυμνήσῃ ὁ ποιητής, τοῦ ὁποίου ἡ καρδιά δὲν γνωρίζει τίνι τρόπῳ δύναται ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ σοῦ οὔτε ἐν χρόνῳ οὔτε ἐν

τόπῳ ἀλλὰ μένει πάντοτε κεκλεισμένη ὑπὸ θελήτρου εἰς τὸν περίβολον τῶν Κυκλάδων σου; »

Ὅποσοι ξένοι δὲν ἔψεξαν ἡμᾶς διὰ τὴν πρὸς τὰ ἀρχαῖα λείψανα, αὐτὴν τὴν ἐνδοξὴν κληρονομίαν τῶν προγόνων ἡμῶν, ἀδιαφορίαν καὶ βανδαλικόν, φεῦ! ποτε τρόπον. Ἰδοὺ τί κατὰ τὸ 1550 ὁ Γάλλος Πέτρος Γύλλιος ἱστορήσας τὰ τοῦ Βυζαντίου ἰδοὺ τί ἔγραψε καθ' ἡμῶν. « Πρόσθε, λέγει, καὶ τῶν Γραικῶν τὴν ἄκραν ἀμάθειαν, οἵτινες φαίνονται, ὅτι ἀπερρόφησαν ὅλον τὸ τῆς λήθης πόμα, διότι ἐκ τούτων οὐδεὶς οὔτε ἐνθυμεῖται τὰ ἔχνη καὶ σημεῖα τῶν ἐν τῇ πόλει ἀρχαίων μνημείων, ὅπου ποτὲ αὐτὰ ἴσταντο, οὔτε φροντίζει διὰ νὰ μάθῃ· ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκ τοῦ ἱεροῦ αὐτῶν καταλόγου, οὔτε γνωρίζουσι τοὺς τόπους, ἔνθα πρό τινων χρόνων εἰσέτι ὑπῆρχον τὰ κρημνισθέντα ἱερὰ σκηνώματα. »

Περαίνοντες τὴν σύντομον ταύτην σκιαγραφίαν, εἰς ἣν ἀφορμὴν ἔδωκε τὸ πολύτιμον σύγγραμμα τοῦ πεπαιδευμένου κυρίου Ράγκαθῃ, δὲν δυνάμεθα ἢ ἐκπληροῦντες καθήκον ἱερὸν νὰ προσγράψωμεν πρὸς διδασκαλίαν ἡμῶν ὅσα ποτὲ ὁ αὐτοκράτωρ Μανουὴλ ὁ Παλαιολόγος εἶπε πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωάννην « ἐγκλημα γὰρ ἡμῖν, οὐχ ὅπερ ὑπερβαίνει τὸ πεφυκὸς τὸ ἡμέτερον, οὐδὲ ὅσαγε μὴ δέδωκεν ἡμῖν ὁ βίος μαθεῖν, οὐδὲ ἅπερ οὐκ ἐπέτρεψε καιρὸς ἢ σύμπτωμά τι καὶ τύχη· ἀλλὰ δι' ἐκεῖνα μόνον ἀποδώσωμεν εὐθύνas ἐξῆς ἅπαντες, ὅσα περ ἐξὼν ἡμῖν εἰδέναι, ἢ μαθεῖν τῇ τε οἰκοθεν σπουδῇ, καὶ τῇ παρ' ἑτέρων διδασκαλίᾳ, ἡμεῖς τε μὴτε εἰδέναι σπουδάσωμεν πόνοις ἡμετέροις, μὴτε μαθεῖν ἐθελήσωμεν παρὰ τῶν εἰδόντων. (λόγῳ Γ'.)

Εἴθε τὰ σοφὰ ταῦτα λόγια γένοιτο αἰτία νὰ κατασταθῶμεν εὐλαβεστέροι πρὸς τὴν ἀρχαίαν ἡμῶν δόξαν, ἣν ὁ χρόνος διὰ τῶν χρυσῶν πτερῶν του μετένηγκεν εἰς θαυμασμὸν ἀπείρων γενεῶν καὶ ἥτις εἰς αἰῶνας αἰῶνων ἔσται τὸ ἐντρυφήμα παντὸς ἐφεμένου τελείας πνευματικῆς μορφώσεως.

Μ. Ι. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ.

Η ΟΙΚΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ.

ΤΟ ΔΕΒΟΝΣΙΡ εἶναι κομητάτον τερπνότατον τῆς Ἀγγλίας· ὁ ὁδοιπὸρος διατρέχων ἐν βίᾳ τὰς πλουσίας αὐτοῦ ἐξοχὰς, ῥίπτει ἐπ' αὐτῶν βλέμμα ἐπιφθονον, διότι βλέπων πανταχοῦ χλοερούς λειμῶνας, σύσκια δάση, κήπους ἐκτεταμένους, πύργους